

KIÁLLÍTÁSOK.

A M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT KARÁCSONYI VÁSÁRJA ÉS A TÁRSULAT RÉSZÉRŐL RENDEZETT HORTI-EMLEKKIÁLLÍTÁS az amateurgyűjtők kiállításával együtt november hó 16-án nyílt meg. A Társulat vásárjában kiválóbb iparművészeink a megszokott módon vesznek részt és szebbnél szebb munkáikkal megtöltötték az orsz. iparművészeti múzeum földszintjének baloldali csarnokát. Mint igen érdekes újdonságot kiemeljük az orsz. mintarajztanoda és rajz-tanárképzővel kapcsolatosan és Nádler Róbert tanár vezetése alatt álló iparművészeti tanműhelynek bőrbatik munkáit, melyekből néhány szemelvényt e füzetben közlünk. A batik technika e lapok hasábjain többször volt szó, de mindig csak mint valamely szövetnek díszítési módjáról. Nádler tanár e rendkívül művészi hatású díszítési módot a bőrre alkalmazta és pedig rendkívüli sikerrel. A díszítésnél a tjanting nevű bádogszerszámot használja, amely magában foglalja a melegített viaszot s azt vékony csövön kifolyatja. A tjanting egyúttal rajzoló szerszám is, mert azzal vízlik rá a rajzot, illetőleg a folyékonyvá vált viaszot a bőrre, amelyet ezután színes oldatba tesznek. A színes folyadék megfesti a bőrt ott, ahol nem fűdi a viasz, a viaszkal fűdött részekben a bőr többé-kevésbé megtartja eredeti színét, amely a viasz eltávolítása után látható lesz. Ajánljuk e lapok olvasóinak figyelmébe a rendkívül érdekes bőrbatik munkákat. A másik újdonság, amely a karácsonyi vásár díszére válik, Benczur Bélának „Peddíg“-fonású kosarai és üvegborításai. Finom ízlésű és egyszerűségük mellett is művészi hatású munkák ezek, amelyeket érdemes volna nagy mennyiségben forgalomba hozni. Nagy keletjük van az évről-évre szaporodó magyar csipkének, ú. m. a Dékányi-féle varrott csipkének, a csetneki horgolt csipkének, a solti recsecsipkének, a soóvári vetett csipkének, továbbá a sokféle varrottasnak, szötteseknek. A majolika- és üvegedények, ékszerek, ötvös-, bronz-, bőrmunkák, szőnyegek, hímzések, stb. változatos sorozata kínálozik a vevőknek karácsonyi ajándéknak. — Az iparművészeti múzeum földszintjének jobboldali csarnokát a tragikus véget ért jeles művésznőnk, Horti Pál, emlékére rendezett kiállítás foglalja el. Javárésze a kiállítási anyagnak az elhunyt művész mexikói gyűjteményéből került ki. Őskori edények, bálványok, agyagékszerek és egyéb kisplasztikai tárgyak, építészeti részletek, stb. stb. részben eredetiben, részben rajzokban, fotográfiákban és gipszmásolatokban láthatók. Bámulatos magas színvonalú ősi kultúráról tanúskodik e rendkívül érdekes gyűjtemény, amellyel lesz alkalmunk még bővebben foglalkozni. Amerikai bútór-, fémárú-, zongoragyárosok részére készült számos tervrajz, valamint a művész sajátkezűleg készített edényei egészítik ki az emlékkiállítás tartalmát. — A kiállítás az eddigi megállapodás szerint február végéig lesz látható. Akkor megkezdik a M. Iparművészeti Társulat tavaszi kiállításának rendezését, amelyet március havában akarnak megnyitni.

A PÉCSI KIÁLLÍTÁS IPARMŰVÉSZETI CSOPORTJÁNAK KITÜNTETETTJEI. A szép erkölcsi siker, amelyben a M. Iparművészeti Társulat által rendezett iparművészeti csoportnak része volt, nyilvánul a kiállítás bíráló bizottsága részéről megítélt számos kitüntetésben is. Mindössze hatvan nyolc kiállítónak jutott kitüntetés és elismerés, névszerint pedig a következőknek:

I. Versenyen kívül: M. Kir. Iparművészeti Iskola, Budapest; Orsz. Mintarajziskola és Rajztanárképző, Budapest; Zsolnay V. keramikai gyárak, Pécs.

II. Állami aranyérem: a) a vallás- és közoktatásügyi magy. kir. minisztérium részéről: Maróti Géza szobrászművész, tanár, Budapest; Nádler Róbert festőművész, tanár, Budapest; b) a kereskedelemügyi magy. kir. minisztérium részéről: Jancsurák Gusztáv rézművesmester, Budapest.

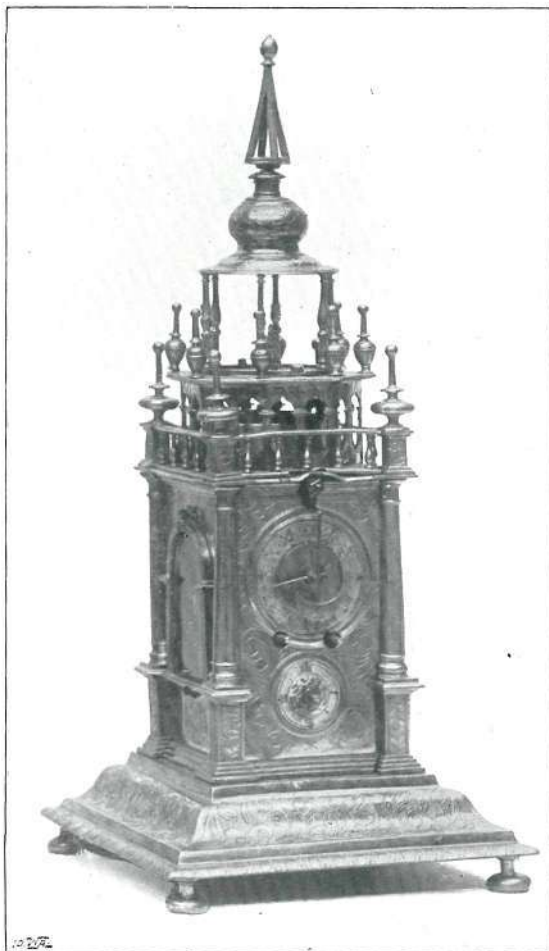
III. Díszoklevél (Grand Prix). Beck Ö. Fülöp, éremszobrász, Budapest; A budapesti asztalosiparpartestület védnöksége alatt álló Bútorcsarnok és Hitelszövetkezet, Budapest; Dékányi Árpád vezetése alatt álló csipkevarró műhely, Halas; Farkasházy Jenő gyáros, Herend; Körösfői-Kriesch Aladár vezetése alatt álló szövőipari telep, Gödöllő; Róth Miksa cs. és kir. üvegfestő, Budapest; Steiner Ármin és Ferenc cs. és kir. udv. ércöntők, Budapest.

IV. Kiállítási aranyérem: Berán Lajos szobrász, Budapest; Fischhof Jenő bórdíszműves, Budapest; Gazdaghné Bertalan Vera, Huszt; Paál Gergely, asztalos, Budapest; Róna József és Társa bronzöntők, Budapest; Ruzsinszky Béla asztalos, Pécs; Sovánka István üvegműves, Újantaly; Szontagh Aranka, Csetnek; Szontagh Erzsébet, Csetnek; Tull Viktor bórdíszműves, Budapest; Wisinger Mór ötvös, Budapest.

V. Állami ezüstérem: a) a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium részéről: Galambos Jenő fémdíszműves, Budapest; Galambos és Kovács csipkeműhelye, Solt; Gáspár Gyula agyagiparos műhelye, Korond; Mayböhm Károly üvegfestő, Budapest; Staig Flórián fazekas, Szegszárd; Teichner Ádám fémműves, Budapest; b) a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium részéről: Apáti Abt Sándor szobrász, Pécs; Ács Lipót tanár, Szegszárd; Mattyasovszky Terike, Pécs; Pálincás Béla festőművész, Zagyvatéka; Sárga János műötös, Kolozsvár.

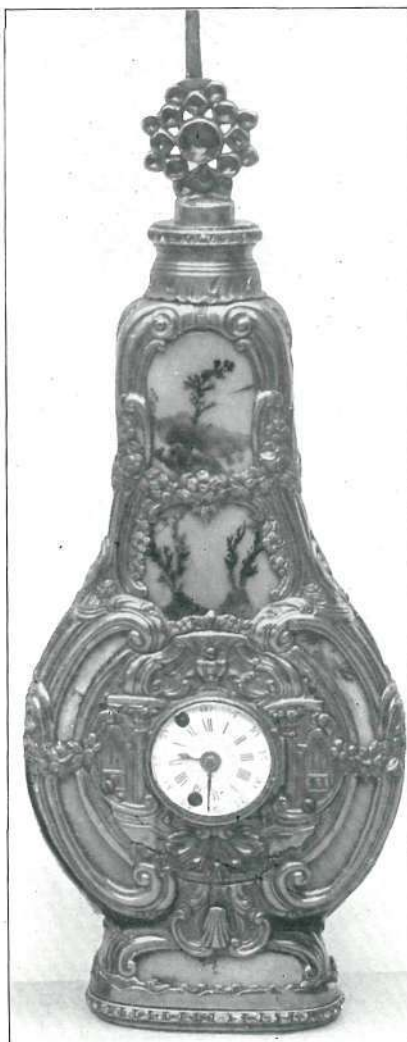
VI. Kiállítási ezüstérem: Daubner Margit, Oroszáza; Herpka Károly tanár, Budapest; Koch István asztalosmester, Budapest; ifj. Lukátsovits Alajos asztalosmester, Budapest; Mezey Margit, Budapest; Nagy Jolán, Budapest; Ostián Gézáné, szül. Abt Vilma, Pécs; Petrik József asztalosmester, Budapest; Prokopius Janka, Budapest; Rettkesné Stettina Róza, Félégyháza; Román Aurélné, Budapest.

360.

360. ILLATSZERTARTÓ, ARANY
ÉS MOHA-ACHÁT.
FRANCIA. XVIII. SZÁZAD.
PARFUMIER EN OR ET EN AGATE.
FRANCE XVIIIe SIÈCLE.
BÁRÓ HERZOG MÓR TULAJDONA.

361.

361. ÁLLÓ ÓRA,
ARANYOZOTT BRONZ.
ANGOL MUNKA. 1632.
PENDULE EN BRONZE DORÉ.
TRAVAIL ANGLAIS DE 1632.
SZIKLAY JENŐ TULAJDONA.

362.

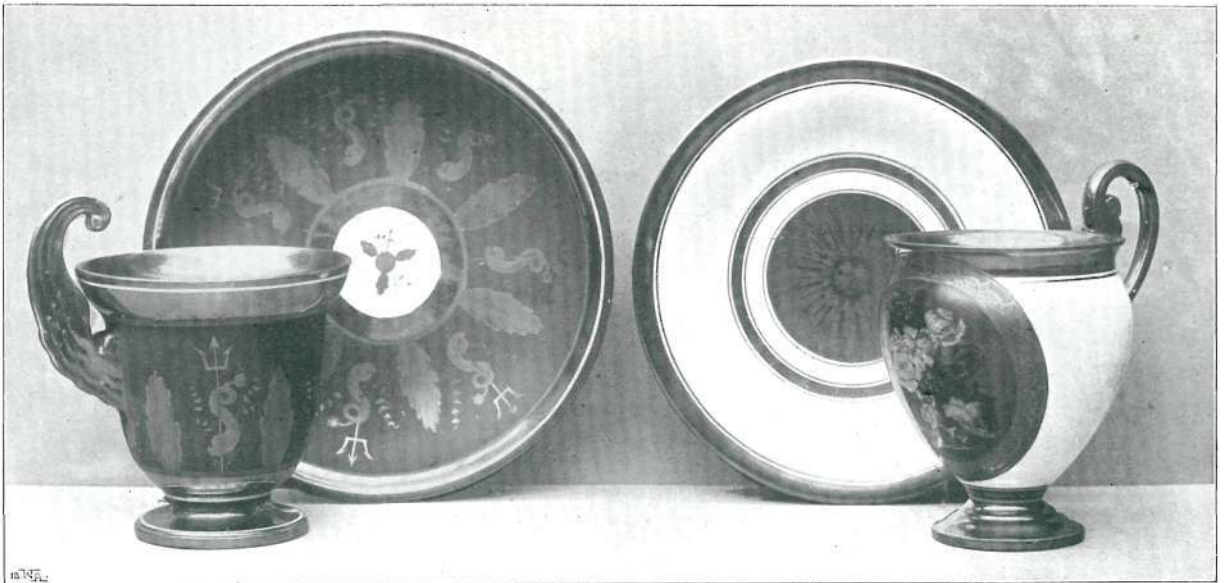
362. NÉCESSAIRE
DOMBORÍTOTT ARANY-
BÓL. FRANCIA MUNKA.
XVIII. SZÁZAD.
NÉCESSAIRE EN OR
REPOUSSÉ. XVIIIe SIÈCLE.
FRANCE.
FARAGÓ ÖDÖN
TULAJDONA.

363.

363. SZELENCE ZOMÁNCCKÉPEL.
XIX. SZÁZAD ELEJE.
TABATIÈRE. XIXe SIÈCLE.
DR. HERMANN BÉLA TULAJDONA.

364.

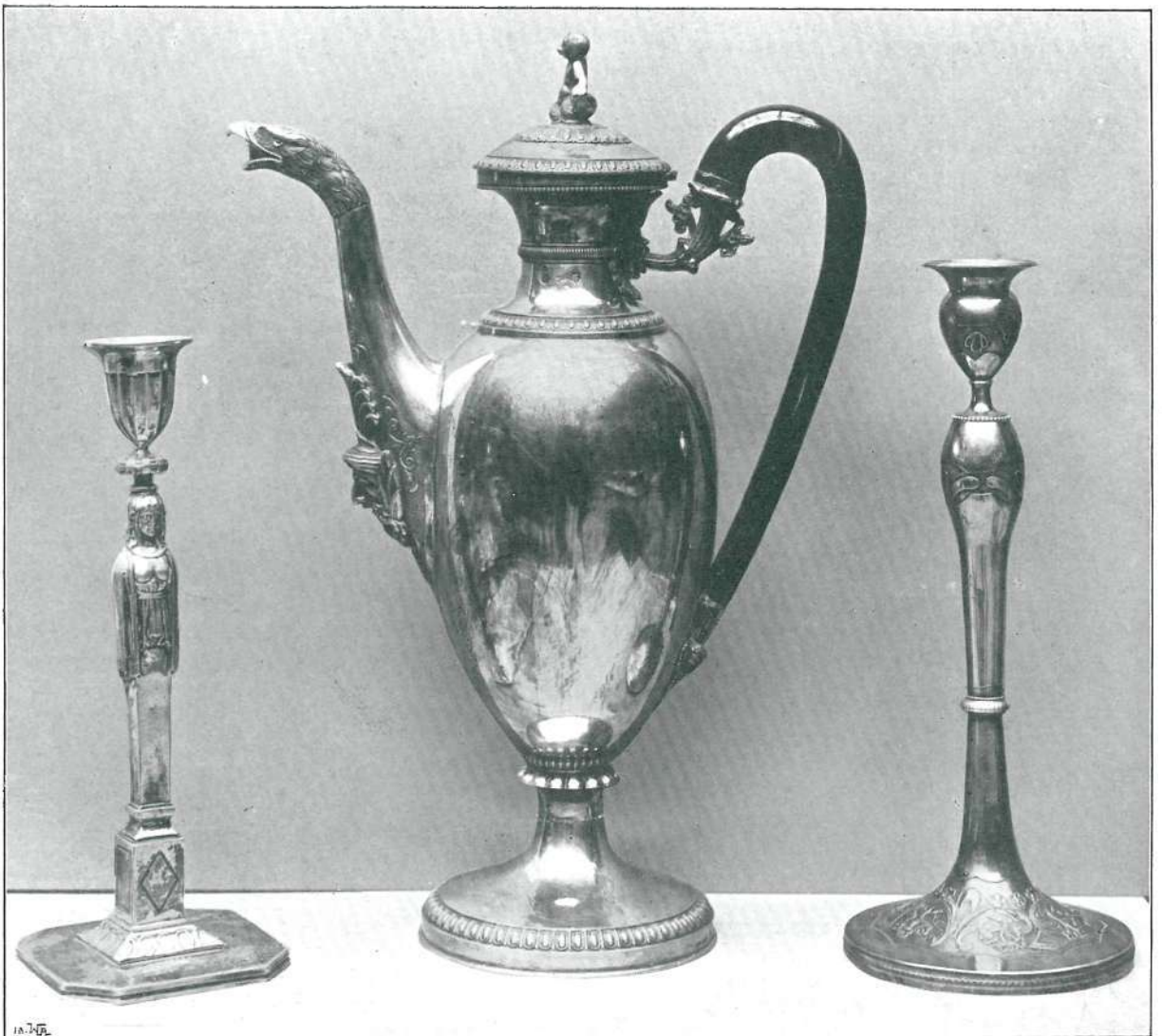

364. PORCELLÁNCSÉSZÉK ALJJAL.
WIEN, 1807, 1809.

NYMPHENBURG, XIX. SZÁZAD ELEJE.

TASSES EN PORCELAINE DE VIENNE ET DE NYMPHENBOURG.
HATVANY JÓZSEFNÉ TULAJDONA.

365.

365. EZŰST GYERTYATARTÓK ÉS KANNA. XIX. SZÁZAD ELEJE.
WIEN, 1809.

WIEN, 1803.

ARGENTERIE. VIENNE, XIX. SIÈCLE.
ÖZV. HEGEDŰS SÁNDORNÉ TULAJDONA.

366.

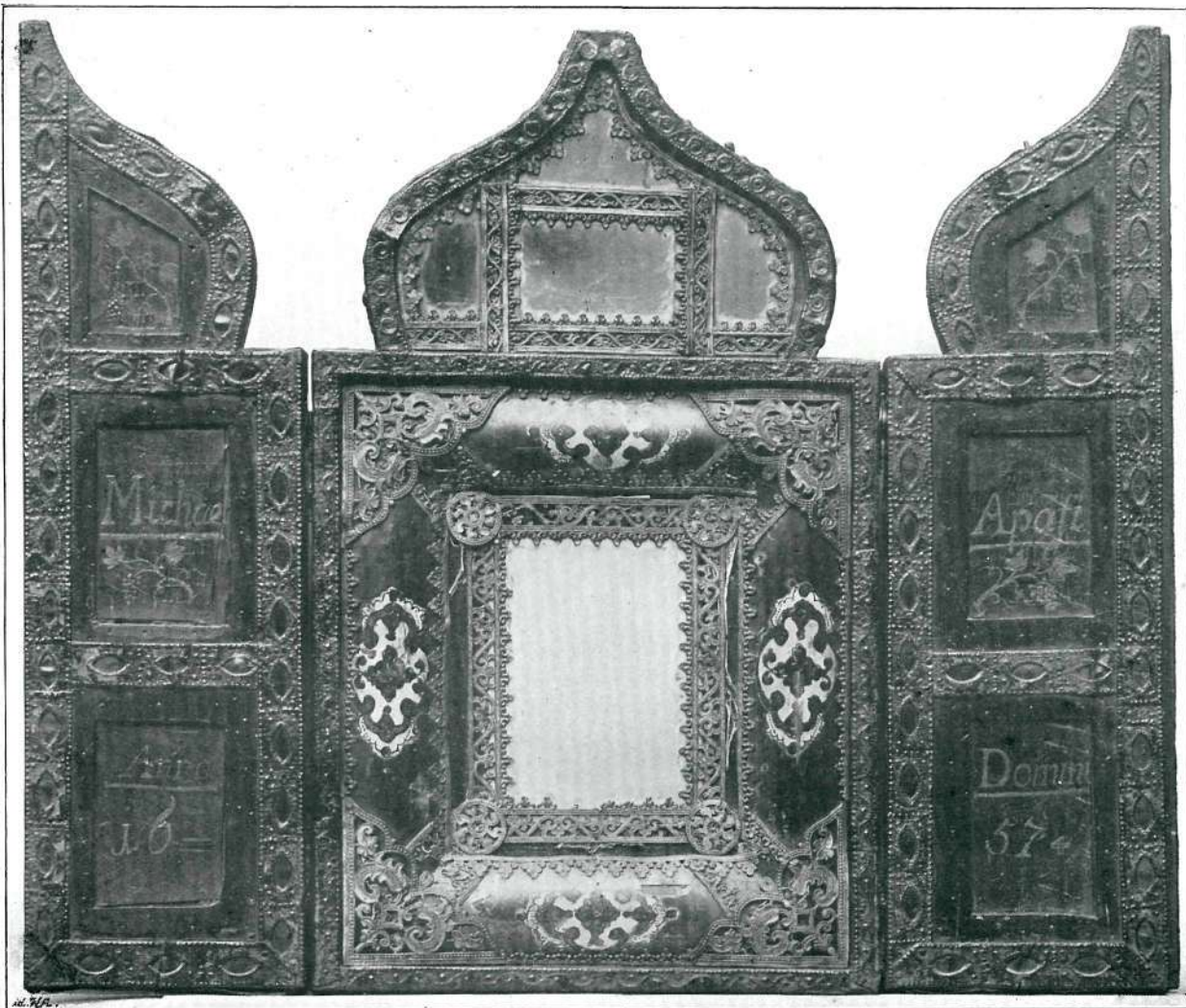

366. LEGYEZŐ, GYÖNGYHÁZKÜLLŐKKEL.
FRANCIA MUNKA, XVIII. SZÁZAD.

ÉVENTAIL.
TRAVAIL FRANÇAIS DU XVIII. SIÈCLE.

ÖZV. GRÓF ANDRÁSSY ALADÁRNÉ TULAJDONA.

367.

367. TÜKÖR. TÖRÖK MUNKA. 1657.

MIROIR DE TOILETTE, TRAVAIL TURC. 1657.

GRÓF BATTHYÁNY LAJOSNÉ TULAJDONA.

368.

368. ZRINYI ILONA MINIATURE ARCKÉPE.
MAGYAR MUNKA. XVII. SZÁZAD.

369.

369. A BALOLDALI MINIATURE
VERT EZÜST FEDŐLAPJA.

MINIATURE ET SON COUVERCLE EN ARGENT. TRAVAIL HONGROIS, XVII. SIÈCLE.

DR. SZENDREI JÁNOS TULAJDONA.

370.

370. FAJANSZTÁL ÉS KUPA.
MAGYAR MUNKA, 1729.

MAGYAR MUNKA, 1659.

ASSIETTE ET COUPE EN FAÏENCE. TRAVAIL HONGROIS DE 1659.

BÁRÓ NYÁRY JENŐ TULAJDONA.

371.

371. PORCELLÁNCSÉSZE ALJJAL.
IGNAZ BOTTENGRUBER MŰVE. 1725—30.

PORCELLÁN DÍSZEDÉNY.
MEISSEN 1738—63.

TERRINE EN PORCELAINE DE SAXE ET TASSE EN PORCELAINE DE VIENNE.

STRASSER-FELDAU SELMA TULAJDONA.

372.

372. TÁNCOLÓ PARASZTPÁR.
WIEN.

PIERROT.
MEISSEN.

BUCSÚ UTÁN.
WIEN.

PORCELLÁNSZOBROCSKÁK XVIII. SZÁZAD.
FIGURINES EN PORCELAINE DE SAXE ET DE VIENNE.

STRASSER-FELDAU SELMA TULAJDONA.

373.

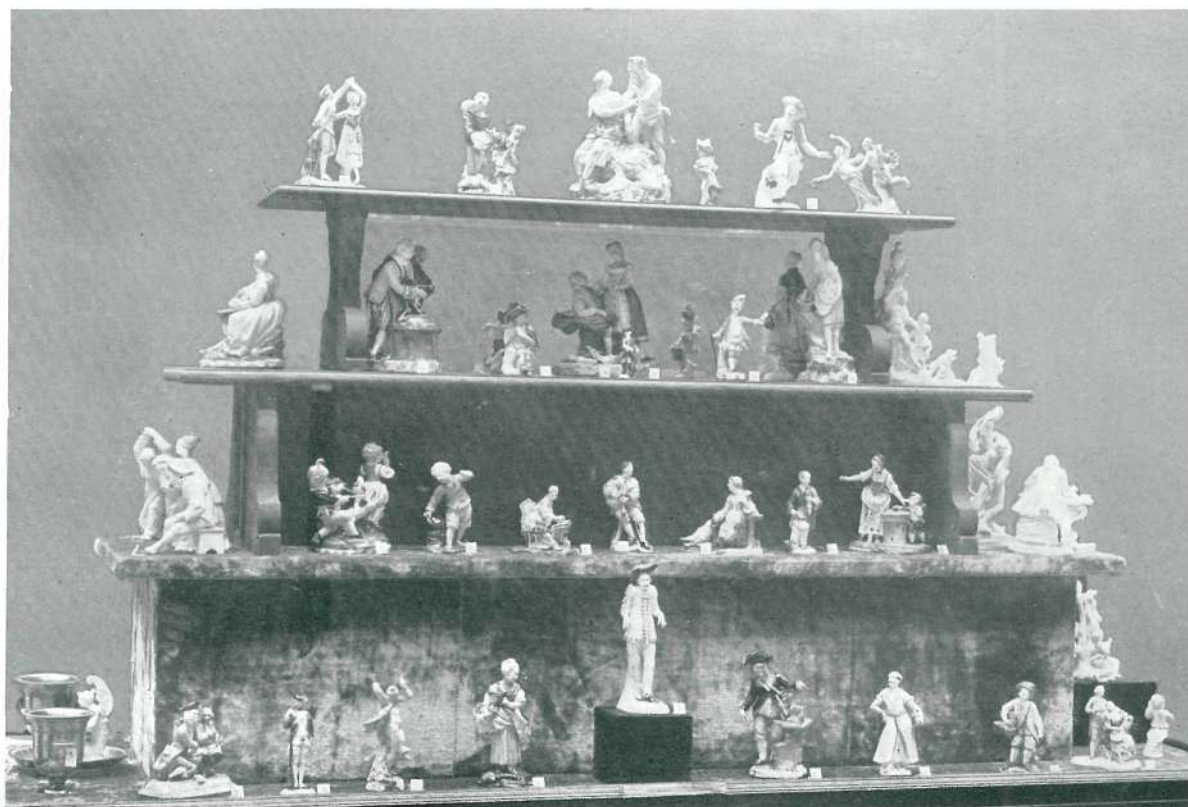

373. FALKÁRPIT. BRÜSSZELI MUNKA.
XVII. SZÁZAD.

PAUER JÁNOS TULAJDONA.

TAPISSERIE.
BRUXELLES, XVIIe SIÈCLE.

374.

374. STRASSER-FELDAU SELMA
PORCELLÁN-GYŰJTEMÉNYÉNEK RÉSZLETE.

PORCELAINES À L'EXPOSITION, APPARTENANT À
Mme SELMA STRASSER-FELDAU.

375.

375. ÜVEGSZEKRÉNY. BAROKK, XVIII. SZÁZAD.
BENNE PORCELLÁNSZOBROCSKÁK.
XVIII. SZÁZAD.

FIGURINES EN PORCELAINÉ
DANS UNE VITRINE LOUIS XV.
XVIIIe SIÈCLE.

DR. HERMANN BÉLA TULAJDONA.

376.

376., 377. ARANY SZELENCÉK.
XVIII. SZÁZAD. FRANCIA MUNKA.

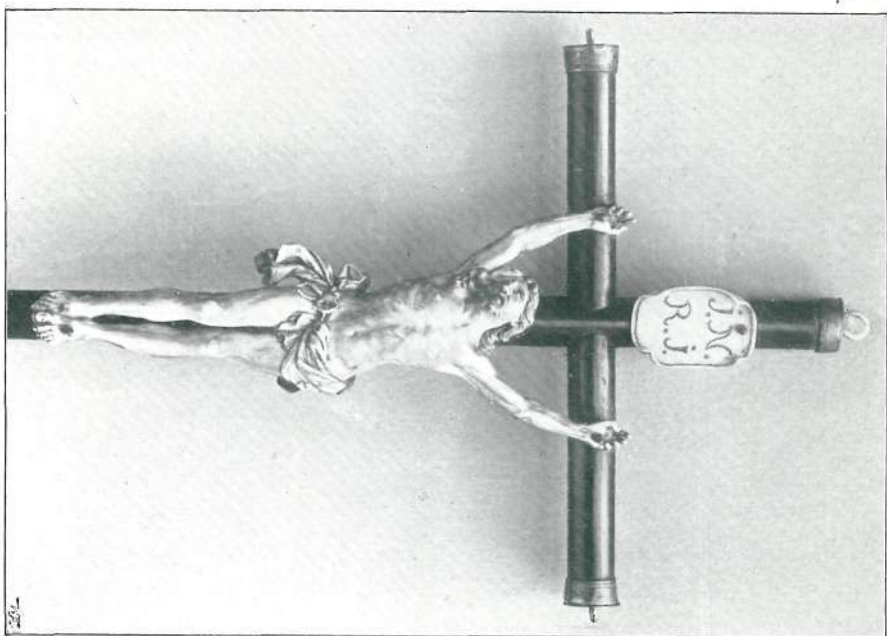
377.

TABATIÈRES EN OR.
FRANCE. XVIIIe SIÈCLE.

DR. HERMANN BÉLA TULAJDONA.

378.

378. PESZÜLET,
ELEFÁNTCSON-TFARAGVÁNY,
XVII. SZÁZAD.
CRUCIFIX EN IVOIRE
XVIIe SIÈCLE.
FARAGÓ ÖDÖN TULAJDONA.

379.

379. NEPOMUKI SZT. JÁNOS.
ELEFÁNTCSONT-SZOBROCSKA, XVIII. SZ.
STATUETTE DE SAINT, IVOIRE, XVIIIe S.
SVÁB SÁNDOR TULAJDONA.

380.

380. A MEGFESZÍTETT KRISZTUS
ÖNTÖTT BRONZ,
OLASZ, XVI. SZÁZAD.
JÉSUS EN CROIX.
TRAVAIL ITALIEN.
XVIe SIÈCLE.
SZANA TAMÁS TULAJDONA.

VII. Állami bronzérem: a) a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium részéről; Fürlinger Rezső ékszerész, Budapest; b) a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium részéről: Blaskovits Irén, Budapest; Blaskovits Margit, Budapest; Fuchs Margit rajztanítónő, Budapest; Gondos Emmy rajztanítónő, Budapest; Kriszt Józsa, Budapest; Opperl Magda, Budapest; Rauscher Lujza rajztanítónő, Budapest; Telkessy Margit, Budapest; Vagács Aranka, Budapest.

VIII. Kiállítási bronzérem: Mutthánszky Anna, Simó Ágnes, Székelyudvarhely.

IX. Elismerő oklevél: Bokor Irma, Budapest; Gottlieb Mátyás asztalosmester, Budapest; Januscheck Béla, asztalosmester, Budapest; Kántor Tamás asztalosmester, Budapest; Kadosa Dezső asztalosmester, Budapest; Keresztesi Károly kárpitosmester, Budapest; Lukátsovits János asztalosmester, Budapest; Melczer Nándor asztalosmester, Budapest; Moesz Eteleka tanítónő, Szeged; Rímóczy László asztalosmester, Budapest; Rolencz József asztalosmester, Budapest; Schneller Elek faszobrász, Budapest.

VIDÉKI IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK. A M. Iparművészeti Társulat az 1908. év folyamán egy pozsonyi kiállítás rendezését tervezi. A kiállítási bizottság elnöke Nádler Róbert és Györgyi Kálmán főtitkár december hó folyamán Pozsonyba utaznak, hogy a helyi körökkel a kiállítás rendezéséről tanácskozzanak és a hely és idő kérdésében határozzanak. Tervbe van véve még egy debreceni iparművészeti kiállítás is, melyet a Társulat a debreceni kereskedelmi és iparkamara meghívására az 1908., vagy 1909. év folyamán a debreceni és vidéki iparosság bevonásával rendezne.

KÜLFÖLDI KIÁLLÍTÁSOK. STRASSBURGBAN jelenleg könyvkötések kiállítása van; felöleli a könyvkötésnek, illetőleg a könyvtáblának egész fejlődését. — **LIPCSÉBEN** is most van régi könyvkötések kiállítása a Buchgewerbe-múzeumban. Könyvtáblák és színes papír a két főtárgy. Alaptörzsét a kiállításnak a dr. Becherfele gyűjtemény képezi; de vannak példányok a berlini és drezdai, a kasseli és más könyvtárakból is kölcsönvéve. Hetenként egyszer hivatalos és magyarozattal összekötött nyilvános vezetést tartanak, amellyel kapcsolatban a színes (festett) díszítő papírok készítmódjait mutatják be. — **SZENTPÉTERVÁROTT** a jövő év nyarán nemzetközi műbútor-, lakásberendezési és díszítőipari kiállítás lesz. A kiállítási bizottság hivatalos helyisége Szentpétervárott a Kazanszki Plocsad 3. sz. alatt van, mely írásbeli felvilágosítással is szívesen szolgál. A résztvenni szándékozó magyar cégeknek a m. kir. Kereskedelmi Múzeumnál (V., Akadémia-u. 3.) kell jelentkezniök.

PÁLYÁZATOK.

ELDÖLT PÁLYÁZAT. Az Aufrecht és Goldschmied cég a Magyar Iparművészeti Társulat útján pályázatot hirdetett herendi porcellánkészletek díszítésére szolgáló minták rajzaira. A cég ugyanis szerződést kötött a herendi porcellángyárral, az eddig kizárólag drága kivitelben készült porcellánkészleteknek mérsékeltebb árban, részletfizetésre való forgalomba hozatala végett, amely vállalkozásnak kifejezetten az a célja, hogy lehetővé tegye a magyar középosztálynak e téren való művészeti igényeinek kielégítését. A pályázat bíráló-bizottsága tegnap tartott ülést K. Lippich Elek dr. min. tanácsos elnöklésével, amikor is bírálat alá került 222 tervezőnek 948 pályaterve. A bizottság a pályaművek alapos és beható elbírálása után akképen döntött, hogy a 200 koronás első díjat Kollator Henrik iparművészeti iskolai növendéknek ítélte oda. A 150 koronás második díjat Voit Ervin tanár kapta; 100—100 koronás harmadik díjakat nyertek Vögezl Ágost, Meyer Antal tanárok és Szilassy József iparrajziskolai növendék. A díjazottakon kívül még igen sok érdemes munka érkezett a pályázatra.

PLAKÁT-PÁLYÁZATOK. Az 1908. évi londoni magyar kiállítás plakátjára a kiállítás igazgatósága pályázatot hirdetett az orsz. Mintarajztanoda és rajztanárképző növendékei között. A pályázatnak nagyon szép eredménye volt, amennyiben a kiállítási bizottság és az intézeti tanári testület képviselőiből alakított bíráló-bizottság hat díjat osztott szét a pályázók között és nagy elismeréssel nyilatkozott a pályázat magas színvonaláról. Az első 150 koronás díjat Hönigschmied Oszkár nyerte el, a II. 100 koronás díjat Moldován Bélának, négy 50—50 koronás díjat pedig Márton Ferencnek, Payer Gizellának, Bálint Józsefnek és Köves Tivadarnak ítelték oda. Hartley, a londoni Earls Court igazgatója kérésére valamennyi pályaművet, melyek között a díjazottakon kívül még több abszolút művészi becsű terv van, elküldik és ki is állítják Londonban. — A másik pályázatot az orsz. M. kir. Iparművészeti Iskola növendékei között hirdették a kelenföldi jégpálya plakátjára. Az I. 200 koronás díjat Kovács Sámuel, a II. 100 koronás díjat pedig Falb és Grabtz iparművészeti iskolai növendékek nyerték el. A bíráló-bizottság ezeken kívül a pályázat kiváló eredményére való tekintettel Szendrői és Órkény, valamint Pintér Gyula pályaművének 50—50 koronás díjat ítelt oda.

AZ „ÉPÍTŐ IPAR“ műszaki hetilap címlapjának fejlécére hirdetett pályázat f. é. december 9-én lejárt. Összesen 59 pályaterv érkezett be 31 pályázótól. A pályabírószám, melynek tagjai Csányi Károly, Hickisch Rezső és Pogány Mór voltak, e hó 12-én a 100 koronás első díjat Darilek Harry iparművész tervének, az 50 koronás második díjat Bossányi József építész tervének ítélte oda. Azonkívül dícséretben részesítette a „rajzolt háromszög“, az SF és az ab² jelű terveket. Az összes pályatervet egy hétig közszemlére vannak kiállítva a Magyar Mérnök-és Építészegylet helyiségében. (Semmelmweis-u. 2.)